

Algemene Beschouwingen

Uitgesproken door Stan Backus, fractievoorzitter Ronduit Open op dinsdag 31 oktober 2023.

Voorzitter wij danken bij deze eenieder die zich het voorbije jaar heeft ingezet voor onze prachtige gemeente. Uiteraard ook de opstellers van deze begroting maar verder iedereen die zijn of haar steentje heeft bijgedragen.

Voorzitter

Ik begin met een zorgelijk punt en dat zijn de Demografische ontwikkelingen. Oftewel de toch wel zorgelijke achteruitgang van het aantal inwoners de komende jaren in Leudal.

Twee jaar geleden lazen we in de begroting dat Leudal in 2030 nog 35770 inwoners zou hebben. Daarvan zouden er bijna 10000 jonger zijn dan 30 jaar. In deze begroting lezen we dat Leudal in 2030 nog iets meer dan 35000 inwoners telt waarvan 9500 jongeren (30-). Dat is in die doelgroep een teruggang van 500 inwoners in nog geen 10 jaar tijd. En ook bij de categorie 65+ presenteert dit college cijfers waaruit blijkt dat zelfs de vergrijzing stagneert.

Ik kom er zo op terug wat dat betekent voor de leefbaarheid in onze kernen.

Voorzitter plannen en Leudal en bouwplannen en Leudal is de voorbije periode geen gelukkige combinatie gebleken.

Een typerend voorbeeld hoe snel een bouwplan wordt gerealiseerd zien we treffend terug bij De Burgemeester Janssen van Sonlaan in Heythuysen. Al jaren geleden zouden daar woningen komen. Maar ieder jaar lukt het dit college maar niet om daar daadwerkelijk woningen te bouwen. In 2021 lazen we in de begroting: er is principe overeenstemming en de gronden worden overgedragen. In 2022 lazen we: ...er is principeovereenstemming en de gronden worden overgedragen en dit jaar lezen we in de begroting ...u raadt het al er is principeovereenstemming en de gronden worden overgedragen. En dat is wat een beetje de rode draad is bij dit college. Legio plannen maar uitvoering ho maar. Er is geen enkele urgentie zichtbaar om te komen tot realisatie van woningen. Want wat voor de Janssen van Sonlaan in Heythuysen geldt, geldt voor vele bouwplannen. Het enige wat onze inwoners te horen krijgen bij plannen: We zijn ermee bezig – al heel lang- of als ze zelf met plannen komen : het kan niet want onze zelf bedachte regels staan het niet toe.

En dan is het dus ook heel begrijpelijk dat ons inwoneraantal blijft dalen en dalen en dat onze burgers die graag in Leudal wonen en daar ook willen blijven wonen ... noodgedwongen naar andere gemeenten moeten verhuizen waar wel plek is. En het gevolg daarvan is dat onze voorzieningen, onze scholen, onze verenigingen onze sociale cohesie zwaar onder druk staan. Gemeenschapshuizen staan leeg of de gemeente weigert op te treden, zoals bij de Postkoets in Horn, verenigingen kampen met een grote teruggang in leden en scholen hebben het moeilijk.

... En één van dé oplossingen is dus: Bouw woningen! Bouw woningen zodat onze burgers die hier graag wonen ook een woning kunnen vinden en stop als college met het alleen maar creëren van

allerlei belemmeringen om maar vooral niet te hoeven bouwen. Ik heb de laatste jaren zo vaak het verhaal gehoord van jongeren, ouderen, en alles wat daar tussenin zit dat ze graag in Leudal willen wonen maar geen woning kunnen vinden. En het is heel goed dat we aandacht hebben voor de mensen uit de Oekraïne, voor arbeidsmigranten en ook voor statushouders. En dat meen ik oprecht, maar als we daar oplossingen vinden moet dat toch ook mogelijk zijn voor anderen.

Financiën

We ervaren allemaal dat het dagelijkse leven duurder wordt. De boodschappen, het gas, de benzine... alles wordt duurder. En dan gaan we als gemeente ook nog eens de belastingen verhogen zonder dat daar enige noodzaak voor is. We hebben voor 2024, want daar hebben we het vanavond over voldoende middelen om de plannen die er zijn uit te voeren. We weten nu al dat we miljoenen over gaan houden. Ronduit Open was, is en blijft van mening dat we terughoudend financieel beleid moeten voeren. Alleen dat uitgeven wat noodzakelijk is en ook alleen belasting heffen waar nodig. En niet zoals nu; de spaarpot vullen waardoor we zo ruim in het geld zitten dat er van terughoudend financieel beleid geen sprake meer is.

Afval

Voorzitter. De burgers van Leudal kunnen vanaf 1 januari het plastic niet meer zelf wegbrengen. Ze zullen de zakken thuis moeten opslaan en die worden dan 1 keer in de 14 dagen opgehaald. 1700 burgers tekenden bezwaar aan tegen deze wijziging. En wat doet het college? NIETS. Hoezo we nemen de burgers serieus? Hoezo we luisteren goed naar wat onze burgers willen? En dan heb ik het nog niet eens gehad over hoe het besluit om plastic anders in te zamelen tot stand is gekomen. Ik kom daar later in deze vergadering op terug.

Voorzitter,

Vorig jaar heeft Ronduit Open al duidelijk gemaakt dat Leudal veel te veel plannen heeft en dat er te weinig wordt gerealiseerd. Onze oproep was om als raad duidelijkere keuzes te maken. Dat helpt ook het college bij hun dagdagelijkse werk. Wij als raad moeten duidelijk zeggen wat belangrijk is. Dan weet het college ook wat ze moet doen. En daar kunnen wij het college op aanspreken. Als wij geen duidelijkheid geven dan kunnen we het college daar ook niet op aanspreken. Het resultaat zal dan voor iedereen onbevredigend zijn.

Ronduit Open is van mening dat er teveel plannen worden bedacht. Er moet veel meer gedaan worden aan uitvoering. Plannen hebben we genoeg.

Ik noem een aantal zaken die rechtstreeks voortkomen uit het door de coalitie van Samen Verder/ CDA en D66 op gestelde programma. Dat programma was ook nog eens de aanleiding om het personeelsbestand fors uit te breiden.

maar Wat is het resultaat?

- Ontwikkeling zwembaden – Toegezegd was dit jaar met een plan te komen; ... doorgeschoven.
- N280 – Niets meer vernomen.
- MTB route – al jaren geleden opgestart en nog steeds geen route zichtbaar.
- 30 km zones nabij scholen? Zijn deze overal ingesteld?
- Deelauto's – project lijkt te zijn stopgezet. Waarom?
- Weekmarkten zouden worden uitgebreid
- College gaat op bedrijfsbezoek. Heel goed- maar afgesproken was om dat iedere week te doen.
- College zou een collegejour organiseren voor eindexamenkandidaten; Is dat al gebeurd?
- Er zou samen met de verenigingen gewerkt worden aan een nieuw sportbeleid; niets van vernomen.
- College zou actief aan de slag gaan om maatschappelijke partners zoveel gebruik te laten maken van gemeenschapshuizen;

- Er zouden twee full servicepunten voor de Bibliotheek; Gelukkig is dat nog niet opgepakt want wij zijn voorstander van bibliotheekvoorzieningen in alle kernen.
- We zouden 750 woningen gaan bouwen/ in Heythuysen zou de oude Rabobank herontwikkeld worden/ in Haelen zou het oude gemeentehuis een nieuwe functie krijgen.

En dan heb ik het nog niet eens gehad over de buitengewoon teleurstellende communicatie in het dossier Zevenellen en het empathisch onvermogen in het dossier Hoogwater. Waarvan we afgelopen week in de krant het schrijnende relaas konden lezen.

Voorzitter. Het voorgaande toont nog maar eens aan dat dit college de regie kwijt is en dat komt ook doordat wij als raad niet duidelijk zijn in onze keuzes. De voorbije jaren namen we veelvuldig moties aan maar tot uitvoering ervan kwam het vaker niet dan wel. En dan zouden we daar vanavond nog eens een hele trits aan toevoegen.

Wij hebben al eerder aangegeven waar onze prioriteiten liggen en dat als die goed op de rit staan we doorgaan naar het volgende. Wij willen veel meer werk maken van het op orde brengen van onze eigen organisatie, en daar bedoel ik niet de ambtenaren mee maar het totale functioneren van de gemeente. Wij moeten zorgen voor een gemeente die open en transparant is in haar handelen en die het welzijn van onze burgers op 1 zet EN .. EN voorzitter ... daar naar handelt. Gewoon doen wat we afspreken. Zodat onze burgers in hun contact met die overheid ook het gevoel hebben ... die gemeente daar maak ik ook onderdeel van uit. Die is er voor mij. Daar kan ik terecht met mijn ideeën en plannen. En als we dat eens voor elkaar krijgen dan lukken al die andere zaken ook veel beter.

En dan kunnen we echt aan de slag met woningbouw, met het transformeren van ons maatschappelijk vastgoed en het duurzaam en toekomstbestendig maken van onze gemeente.

Dat waren de Algemene Beschouwingen die ik mocht uitspreken namens Ronduit Open.